

Gerő Éva Alap
Emlékeztető – összefoglalás - aktualitások
2019

Dr. Gerő Gyula 2015-ben **alapítványt hozott létre** lánya, Gerő Éva emlékére, Gerő Éva Alap elnevezéssel. Az alapítvány kezelőjének a Pannonhalmi Főapátságot kérte fel.

Az **alapítvány induló tőkéje** 51.000 Euro volt, **melynek kamatát**, cca. 300.000 Ft-ot kvázi meghívásos pályázaton egyházi könyvtárak nyerhetnek el, állományvédelmi eszközök beszerzésére. Amennyiben a kamat nem éri el ezt az összeget, akkor Gerő Gyula, amíg él 300.000 Ft-ra kikerekíti.

A támogatás kedvezményezettje páros évben valamely magyarországi egyházi-felekezeti könyvtár, páratlan évben a Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár.

A pannonhalmi könyvtár a 300.000 Ft-ot nemcsak állományvédelmi eszközökre fordíthatja, hanem régi könyvek beszerzésére is – pl. a II. József féle felosztás előtt a könyvtár birtokában levő, esetleg antikvár árverésen feltűnő, vagy nem pannonhalmi tulajdonú, de a gyűjtőkörbe illő könyv beszerzésére.

Pannonhalmának jogában áll a 300.000 Ft-ot átvinni a következő páratlan évre – rá eső évre.

A támogatásról a **Gerő Éva Alap Kuratórium** rendelkezik.

A Kuratórium tagjai a Megállapodás értelmében:

1. a mindenkori pannonhalmi főapát
2. az alapító, Gerő Gyula vagy lánya Gerő Katalin és/ vagy Rudas Valéria a család képviselőjében – életük végéig
3. a Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár mindenkori vezetője
4. az Egyházi Könyvtárak Egyesülése elnöke
5. a Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár egy munkatársa, akinek megbízatása egy évre szól és a könyvtár vezetője jelöli ki.

Gerő Gyula egy 2017. decemberben kelt levelében kinyilvánította, azt a **kérését**, hogy szeretné, ha Asztrik főapát úr tiszteletbeli, örökös tagként lenne tagja a Kuratóriumnak úgy, hogy az 1. helyen a regnáló főapát áll, 2. helyen Asztrik főapát úr, 3. helyen a család képviselője, 4. a pannonhalmi könyvtár vezetője, 5. EKE elnöke, 6. pannonhalmi könyvtár egy munkatársa. Asztrik főapát úr elfogadta a felkérést.

2018. januárban a pannonhalmi szerzetesi közösség **új főapátot** választott, Hortobágyi Cirill atyát. **Cirill főapát urat tájékoztattam** a Gerő Éva Alapról. Főapát úr megköszönte a tájékoztatást, **szívesen vállalja** a kuratóriumi tagságot, örült, hogy Asztrik főapát úr tiszteletbeli, örökös tag marad. A Kuratórium „**operatív**” **munkájában – döntés a pályázat(ok)ról – 2018-ban nem tudott részt venni, ám az Alap képviselőjét a Megállapodásban foglaltak szerint: aláírás stb. ellátta.**

A Gerő Éva Alap **Kuratórium tagjai** a 2015-ben kelt és létrejött **Megállapodás értelmében és az azóta eltelt időben:**

1. a mindenkori pannonhalmi főapát: 2016-2017-ben dr. *Várszegi Asztrik*, 2018-tól *Hortobágyi Círiell* főapát
2. 2017-től *Dr. Várszegi Asztrik* emeritus főapát, mint tiszteletbeli, örökös tag
3. az alapítványtevő: dr. *Gerő Gyula*, élete végéig, valamint családjának képviselőjében lánya, Gerő Katalin élete végéig, ill. dr. Gerő Gyula és/vagy lánya, Gerő Katalin felkérésére is *Rudas Valéria* az alapító által a családjának és a civil szférának a folyamatos képviselőjére felkért kurátor. 2015-től mind *dr. Gerő Gyula*, mind *Rudas Valéria* részt vett a Kuratórium munkájában
4. a Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár vezetője: 2016-2018-ig dr. *Dejcsics Konrád*, 2019-től *Ásványi Ilona*
5. az Egyházi Könyvtárak Egyesülése elnöke: 2016-ban dr. Hubert Gabriella, 2017-től *Ásványi Ilona*
6. a Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár munkatársa, akit a Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár mindenkor vezetője esetileg jelöl ki, és akinek a megbízatása az adott évre terjed ki – Dejcsics Konráddal egyeztetve: 2016-ban *Ásványi Ilona*, 2017-ben *Horváth Sára Andrea*, 2018-ban *Samodai Éva*

Az eddigi pályázatok:

- **2016-ban** adtuk ki először a támogatást, kvázi meghívásos pályázaton, melyet a Soproni Evangélikus Könyvtár és Levéltár nyert el.
- **2017-ben** Pannonhalma volt a kedvezményezett, de éltünk azzal a jogunkkal, hogy átvigyük 2019-re a támogatás felhasználásának lehetőségét.
- **2018-ban** ismét valamely magyarországi egyházi felekezeti könyvtár a kedvezményezett.

A 2018-ban **négy pályázat érkezett** a Kuratóriumhoz.

A beérkezések sorrendjében:

- a Kecskeméti Református Egyházközség Könyvtára és Levéltára
- a Bethlen Gábor Református Gimnázium Könyvtára
- a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola Könyvtára, Nyíregyháza
- az Országos Rabbiképző Zsidó Egyetem Könyvtára pályázata.

A megpályázható támogatás 300.000 Ft volt.

Gerő Éva Alap 2018. évi pályázatának **nyertese** a Gerő Éva Alap Kuratóriuma – kiemelten Gerő Gyula, az alapítványt tevő – döntése alapján: **a nyíregyházi Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola Könyvtára**, amely a kért 329.000 Ft-ból **300.000 Ft támogatást** kapott. A 300.000 Ft-ot **2018. június 30-ig** átutaltuk a Könyvtár számlájára.

Az alapítványt tevő – Gerő Gyula - külön felajánlása alapján a további pályázók is kaptak támogatást:

- A **kecskeméti református könyvtár 193.800 Ft-ot** a kért háti porszívó beszerzésére.
- A **hódmezővásárhelyi Bethlen Gábor Református Gimnázium könyvtára 168.570 Ft-ot** egy Alto Attix 360-11 típusú porszívó vásárlására.

- Az **Országos Rabbiképző Zsidó Egyetem Könyvtára** a legkorábbi, muzeális, fadobozokban tárolt kéziratos katalógusának restaurálására **100.000 Ft** hozzájárulást savas és savmentes papíryanag beszerzésére.

A fenti három könyvtár részére a támogatást **2018. július 31-ig** utaltuk át.

A könyvtárak rendben elszámoltak a támogatással 2018-ban. Számlamásolatok, levelezés megtekinthető a Gerő Éva Alap archívumában. Kezelője: Ásványi Ilona

- **2019-ben** a támogatást a Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár kapja, aki **ebben az évben fel kívánja használni a rá eső összeget a 2017-ben járt támogatással egybevonva, tehát összesen cca. 600.000 Ft-ot.**

Gerő Gyulával, az alapítványt tevővel egyeztetve - 2019. szeptember 24-én – a Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár **a következőképpen kapja meg és használja fel a 2017-ben és 2019-ben rá eső részt 2019-ben.**

A 2019-ben **restauráltatni kívánt kötet munkadíja összesen 588.000 Ft.** ld. 3. melléklet, munkaleírás és költségvetés.

A pannonhalmi könyvtárat megillető **2017. évi 300.000 Ft-ból a könyvtár 288.000 Ft-ot használna fel. A 2019-ben járó 300.000 Ft-ot Gerő Gyula** az alapítvány pillanatnyi tőkéjétől függetlenül **készpénzben biztosítja.**

A Pannonhalmi Főapátsági **Könyvtár** kvázi meghívásos **pályázatát** ld. 1. mellékletben.

A Gerő Éva Alap Kuratórium tagjai 2019-ben:

1. *Hortobágyi Cirill* – pannonhalmi főapát
2. *Várszegi Asztrik* – emeritus főapát, mint tiszteletbeli, örökös tag
3. *Gerő Gyula* – alapítványt tevő
4. *Rudas Valéria* – Gerő Gyula felkérésére
5. *Ásványi Ilona* - a Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár vezetője és az Egyházi Könyvtárak Egyesülése elnöke
6. *Samodai Éva* a Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár munkatársa, akit a Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár vezetője jelölt ki, és akinek a megbízatása az adott évre terjed ki

A Kuratóriumon kívül a Gerő Éva Alap ügyeiről értesítést kap: *Németh Tamásné* a Pannonhalmi Főapátság gazdasági igazgatója

A Gerő Éva Alap pályáztatási ütemezése 2019-ben

A pályázat ismertetése a Kuratóriummal: 2019. október

Megvalósítás: 2019. december 31.

Elszámolás: 2020. január 31.

Pannonhalma, 2019. október

Ásványi Ilona

A Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár pályázata 2019

Pályázatunkat a Gerő Éva Alap – melynek kezelője a Pannonhalmi Főapátság - Kuratóriumához nyújtjuk be, mintegy meghívásos pályázatként.

A 2015-ben dr. Gerő Gyula által létrehozott alapítvány által biztosított, állományvédelemre fordítható támogatás kedvezményezettje páros évben valamely magyarországi egyházi-felekezeti könyvtár, páratlan évben a Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár.

A Gerő Éva Alapról szóló Megállapodás értelmében a pannonhalmi könyvtár a 300.000 Ft-ot nemcsak állományvédelmi eszközökre fordíthatja, hanem régi könyvek beszerzésére is – pl. a II. József féle felosztatás előtt a könyvtár birtokában levő, esetleg antikvár árverésen feltűnő, vagy nem pannonhalmi tulajdonú, de a gyűjtőkörbe illő könyv beszerzésére.

Ezen kívül a Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár jogában áll a 300.000 Ft-ot átvinni a következő páratlan évre – rá eső évre.

2017-ben a pannonhalmi könyvtár élt azzal a jogával, hogy támogatás felhasználásának lehetőségét átütemezze, átvigye 2019-re.

2019-ben a következő három művet tartalmazó kolligátum-kötetet szeretnénk restauráltatni:

1. *Seneca, Lucius Annaeus*: In hoc opere contenta, Ludus L. Annaei Senecae De morte Claudij Caesaris: nuper in Germania re[per]tus cum scholijs Beati Rhenani.
2. *Synesius Cyrenensis*: De laudibus Caluitij, Ioane Phrea Britanno interprete, cu scholijs Beati Rhenani.
3. *Erasmii Roterodami*: Moriae Encomium, cum commentariis Gerardi Listrij, trium linguarum periti

Kiadási adatok: [Basel] Basileae: [Froben, Johann] in Aedibus Ioannis Frobenii, [1515] mense martio anno M. D. XV.. - [116] fol. ; 4° (20 cm)

Jelzete: 123 I 11/1-3

A Náprághy Demeter könyvtárából származó kötet a Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár rejtett kincsei közé tartozik.

A kötetről a könyvtár honlapján itt olvashatunk:

<https://konyvtar.osb.hu/hirek/rejtett-kincseink-egy-kotet-napraghy-demeter-konyvtarabol>

Náprághyi Demeter (1556-1619) - neve Naprágyi, Náprágyi, Napragyi, Napraghy, Náprági, illetve Dömötör alakban is ismert - püspök, erdélyi kancellár kora jelentős könyvgyűjtő egyházi méltósága volt. Győri püspökké történő kinevezése után, Erdélyből 200–300 kötetes könyvtárat hozott magával. Könyvgyűjteményének 50

kötete ma is a Győri Egyházmegyei Kincstár és Könyvtárban található. Könyvtárából egy kötetet a Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár őriz.

2019-ben, Naprághyi Demeter halálának 400. évfordulója alkalmából a Győri Egyházmegyei Levéltár, a Győri Egyházmegyei Kincstár és Könyvtár, és a MTA-PPKE Fraknói Vilmos Római Történeti Kutatócsoport „*Fáradozással és béketűréssel*” (*Labore et patientia*) emléknapot – konferencia és kiállítást – szervezett 2019. május 16-án a Brenner János Hittudományi Főiskolán, Győrben.

A konferencián előadott többek között P. Vásárhelyi Judit (osztályvezető, OSZK Könyv- és Művelődéstörténeti Kutatások Osztálya; egyetemi tanár, PPKE BTK; MTA-PPKE Barokk lelkiségi és Irodalom Kutatócsoport), aki már évek óta dolgozik Naprághyi Demeter könyvtárának rekonstrukcióján. *Újabb könyvek Naprághyi Demeter könyvtárából* című előadásában a Pannonhalmi Főapátsági Könyvtárban őrzött kötet is szóba került, melyet az évforduló alkalmából szervezett kiállításon be is mutattak a szervezők.

A restaurálásra szoruló kötet a kiállítás és konferencia kapcsán került látószögünkbe.

A Fehreintheil Henriette restaurátor árajánlata alapján - melyet mellékelünk - a kötet restauráltatása 588.000 Ft-ba kerül.

E kötet restaurálására szeretnénk fordítani a Gerő Éva Alap 2017. és 2019. évi összevont támogatását, oly módon, hogy a 2017. évi támogatásból 288.000 Ft-ot használnánk fel, 12.000 Ft bent maradna és a 2019. évre esedékes 300.000 Ft-ot Gerő Gyula, az alapítványt tevő az alapítvány pillanatnyilag rendelkezésre álló tőkéjén felül biztosítaná számunkra.

Az elvégzendő munkához kérjük a Kuratórium támogatását, jóváhagyását.

A restaurálással a szentendrei Fehreintheil Henriette egyéni vállalkozót bízunk meg. Évtizedek óta dolgozik nekünk és más egyházi könyvtáraknak, levéltáraknak, pl. Esztergom, Győr

Fehreintheil Henriette szakképzett, a restaurátor szakma által elfogadott szakember, a Magyar Restaurátor Kamara tagja.

Pannonhalma, 2019. október

Ásványi Ilona
igazgató
Pannonhalmi
Főapátsági Könyvtár

Restaurálási árajánlat

Készült a Pannonhalmi Bencés Kongregáció felkérésére

A restaurálandó dokumentum:

Kolligátum:

4. *Seneca, Lucius Annaeus:* In hoc opere contenta, Ludus L. Annaei Senecae De morte Claudij Caesaris: nuper in Germania re[per]tus cum scholijs Beati Rhenani.
5. *Synesius Cyrenensis:* De laudibus Caluitij, Ioane Phrea Britanno interprete, cu scholijs Beati Rhenani.
6. *Erasmi Roterodami:* Moriae Encomium, cum commentariis Gerardi Listrij, trium linguarum periti

Kiadási adatok: [Basel] Basileae: [Froben, Johann] in Aedibus Ioannis Frobenii, [1515] mense martio anno M. D. XV.. - [116] fol. ; 4° (20 cm)

Jelzete: 123 I 11/1-3

A dokumentum állapota:

Kötés: Barnára festett puha táblájú pergamen kötés. A tábláknak kantnijája (pereme) nincs. A pergamen nedvességtől vetemedett, az előtábla már nem ér el a könyvtest arcáig, felszínén ismeretlen eredetű fehér foltok vannak. A kötés gyűrött, kopott, a gerincen és a sarkakon hiányos. A három dupla bőrborda a kötés nyílásán van átfűzve. Arcnál két pár bőr kötő volt, ezeknek csak a végeik maradtak meg a tábla és az előzék között.

Könyvtest: A gerinckasírozások kódextöredékek. Előzékei egy levélpárból és egy szóló lapból állnak, a tükröt kiragasztották a táblára. A kiragasztáskor kapott nedvesség már akkor deformálta a kötéspergament, az előzések csak néhol ragadnak a táblához, egészükben gyengék és hullámosak. A könyvtestet lábtól és arctól vízkár érte, az első előzések és ívek sarkai penészesek, a papír nagyon meggyengült, a sarkak hiányoznak. A könyvtest belsejében is vannak vízfoltok, az utolsó ívek pedig a szövegtükör közepén penészfoltosak. A papír szennyezett, poros tapintású, változó mértékben elbarnult. Kötet szerte vasgallusz tintás bejegyzések, széleik részben levágva, ami jelzi, hogy volt már egy korábbi kötése is.

Elvégzendő beavatkozások és a kalkulált munkaidő:

• A könyvtest kiemelése a kötésből, gerinckasírozás lefejtése	18 óra
• Lapokra bontás, száraz tisztítás , savasság mérése	10 óra
• Mosás, nedves közegű savtalanítás, kiegészítés papíröntéssel	60 óra
• A könyvtest fűzése lehetőség szerint az eredeti bordákra	10 óra
• A kötéspergamen párasítása, simítása, kiegészítése	20 óra

Fehrentheil Henriette e.v.
66654294-1-33
Szentendre Alkotmány u. 14.

• Új bőr kötőszalagok készítése analógiás alapon	10 óra
• A kötés és a könyvtest összeépítése	10 óra
• Pormentes tároló készítése	2 óra
Összesen	140 óra

Árajánlat a tervezett 140 munkaórára: 588.000.-Ft

A költségvetés a sok éves tapasztalat és tárgyismeret nyomán óradíj alapú. A restaurálás költségei a restaurálási tervben leírt, egymásra épülő folyamatokhoz rendelt időráfordításból képződnek, mely az óraajánlatban ölt testet.

Az óradíj 4200.- Ft, amely tartalmazza a munkadíjakat és közterheiket, a restauráláshoz szükséges anyagköltséget, az összes járulékos költségeket, pl. az ajánlatkészítés és dokumentálás költségeit, utazási-, szállítási- és biztosítási költségeket, közüzemi díjakat. **A vállalkozás alanyi adómentes, ezért az árajánlatot áfa nem terheli.**

Szentendre, 2019. szeptember 19.

Fehrentheil Henriette

FEHRENTHEIL ÉVA HENRIETTE e.v.
Kisadózó
2000 Szentendre, Alkotmány utca 14
Adószám: 66654294-1-33